

Sukces drugiej edycji Forum e-Zdrowia *Strategiczne wyzwania cyfrowej transformacji w obszarze zdrowia*

Druga edycja Forum e-Zdrowia *Strategiczne wyzwania cyfrowej transformacji w obszarze zdrowia* odbyła się w Gdańsku w dniach 14-15 września br. Impreza została zorganizowana przez Gdański Uniwersytet Medyczny, Polskie Towarzystwo Programów Zdrowotnych z siedzibą w Gdańsku (PTPZ), Integrating the Healthcare Enterprise (IHE) oraz HiMSS Europe. Patronat honorowy nad Forum objęli: Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Cyfryzacji, marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk, a jego partnerem merytorycznym było Centrum Systemów Informatycznych Ochrony Zdrowia (CSIOZ). Dyrektorem Forum e-Zdrowia był **dr Artur Pruszek**, a organizatorów reprezentował przewodniczący PTPZ **dr Piotr Popowski**.

Zaangażowanie naszego Uniwersytetu w organizację Forum wynika nie tylko z postrzegania e-zdrowia jako nowego, rosnącego segmentu obszaru systemu zdrowia, ale przede wszystkim jako dziedziny dostarczającej podstawowe i nowoczesne narzędzia wsparcia opieki zintegrowanej, niezbędne do tworzenia pacjentocentrycznych rozwiązań. Przedsięwzięcie to zostało zrealizowane, z zamiarem nadania mu cyklicznego charakteru, na wyraźne zapotrzebowanie uczestników ubiegłorocznej konferencji *Strategiczne wyzwania i standardy interoperacyjności systemów*

informacyjnych w ochronie zdrowia, która odbyła się w Gdańsku i Sopocie w dniach 15-16 września 2016 r. Podkreślić przy tym należy, że efektem dyskusji wówczas prowadzonych jest wykorzystywanie profili integracyjnych IHE w licznych projektach e-zdrowia realizowanych przez CSIOZ oraz regiony w Polsce, a także powołanie, również przez Centrum, Rady ds. Interoperacyjności.

Tegoroczne Forum zgromadziło około trzystu kluczowych interesariuszy ekosystemu e-zdrowia, jak i międzynarodowych ekspertów IHE (m.in. Członka Zarządu tej organizacji – Charles’a Parisot) i HIMSS (m.in. Johna Raynera, dyrektora HIMSS Analytics na Europę i Amerykę Łacińską). GUMed był reprezentowany przez rektora Marcina Gruchałę, który

wraz z innymi organizatorami otworzył Forum, a w ramach poszczególnych sesji przez prof. Tomasza Zdrojewskiego, prof. Piotra Czauderę, dr Marzenę Zarzeczną-Baran, dr. Tadeusza Jędrzejczyka i dr. Piotra Popowskiego. Niewątpliwie tak liczne i eminentne grono gości oraz uczestników stanowi jedną z miar sukcesu tegorocznej imprezy.

Wątek międzynarodowy wniósł do obrad dr Wojciech Wiewiórowski, zastępca europejskiego inspektora ochrony danych osobowych. Wprost z budynku Parlamentu Europejskiego w Brukseli wystosował do uczestników Forum przesłanie, w którym podkreślił znaczenie dla ochrony zdrowia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (tzw. „RODO”). Przesłanie to stanowiło świetne wprowadzenie do moderowanej przez prezesa Fundacji „My Pacjenci” Ewę Borek, przy wsparciu jej przedstawiciela Jarosława Gresera debaty nad wyzwaniami w zakresie prywatności i bezpieczeństwa danych medycznych w kontekście RODO, skutecznego bezpośrednio od 25 maja 2018 r. W debacie tej, wywołującej żywe zainteresowanie wśród licznie zgromadzonych, uczestniczyli reprezentanci: CSIOZ (zastępca dyrektora CSIOZ Wojciech Górnik), biura Rzecznika Praw Pacjenta (Izabela Pszczołka), Komitetu Zdrowia Publicznego PAN i GUMed (prof. Tomasz Zdrojewski), a także podmiotów prywatnych.

Oprócz wyżej wskazanej problematyki ochrony danych osobowych, podczas pierwszego dnia Forum udało się m.in. przedyskutować tak newralgiczne z perspektywy wiodącego tematu zagadnienia: strategię e-zdrowia na poziomie europejskim, regionalnym, polskim (w tym oczekiwania pacjentów i świadczeniodawców oraz sugestie branży IT), najważniejsze wyzwania e-zdrowia, innowacje (obejmujące wykorzystanie technologii ICT, tworzenie eko-systemu przez regulatorów, płatników i świadczeniodawców zapewniającego lepszą koordynację opieki i wsparcie pacjentów oraz prezentację rozwiązań IT wspomagających prawidłowe funkcjonowanie podmiotów leczniczych oraz procesów zapewniania opieki zdrowotnej), jak i interoperacyjność. Ogromne zainteresowanie uczestników, zwłaszcza reprezentujących perspektywę pacjenta, wywołała sesja poświęcona e-receptce i jej roli w kształtowaniu nowoczesnej opieki farmaceutycznej. Drugi dzień Forum obejmował m.in. problematykę regionalnych platform e-zdrowia w Polsce i Europie, priorytety pacjentów w zakresie e-zdrowia, w tym prezentację wyników konsultacji przeprowadzonych w ramach projektu *Razem dla Zdrowia*. Omówiono również zagadnienia z obszaru m-zdrowia, z uwzględnieniem wykorzystania aplikacji mobilnych, telemedycyny, jak i opieki zintegrowanej wokół pacjenta w kontekście e-zdrowia.

Podczas sesji tematycznej *Big Data @ CDSS (Cases studies)* zastanawiano się nad jakością danych o zdrowiu i leczeniu Polaków, obecnym i potencjalnym znaczeniem sztucznej inteligencji w podejmowaniu decyzji klinicznych oraz możliwościami wynikającymi z analizy dużych zasobów danych o zdrowiu pacjentów. Forum zostało zakończone oceną dojrzałości wdrożenia IT dokonaną przez HIMSS/EMRAM, w tym przedstawienie modelu oceny zaawansowania we wprowadzaniu ciągłości opieki.

Uczestnicy Forum e-Zdrowia byli zgodni co do tego, że cyfrowa transformacja dokonuje się w wielu obszarach relacji społecznych istotnie modyfikując zachowania i style życia. Jest to proces ciągły, często wprowadzający radykalne zmiany w sposób wykonywania dotychczasowych działań i, co najważniejsze, nieodwracalny i nieodwracalny w obszarze ochrony zdrowia. Taki stan rzeczy wynika z wielu czynników, wśród których ważne miejsce zajmują demografia oraz postęp technologiczny. Mimo dostrzeganej już zaawansowanej implementacji instrumentów e-zdrowia wciąż oczekiwania i potrzeby końcowych odbiorców świadczeń są niedostatecznie zaopatrzone, co zostało podkreślone zwłaszcza

czy w kontekście statusu e-recepty w obecnym porządku prawnym i technologicznym.

Szacunek dla zdrowia szczególnie istotny w sferze opieki zdrowotnej, gdzie centralne miejsce powinien zajmować, co zdaje się bezsporne, pacjent, musi być dostosowany do nowych okoliczności i kontekstów, które niesie z sobą wdrażanie szerokiego instrumentarium e-zdrowia, tak, by świadczenia z tego obszaru, były efektywne, akceptowane przez tego końcowego odbiorcę i w końcu, co ważne także w procesach profilaktycznych i naprawczych, uznane za przyjazne. Uczestnicy Forum identyfikowali zarówno fundamentalne trendy w e-zdrowiu, jak i najpilniejsze i najważniejsze potrzeby z nim związane w najbliższym czasie.

Uczestnicy Forum e-Zdrowia wyrazili nadzieję uwzględnienia ich obserwacji, wniosków i sugestii w działaniach instytucji publicznych oraz szerokiego grona interesariuszy ekosystemu e-zdrowia.

dr Piotr Popowski, Zakład Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej Centrum Zintegrowanej Opieki i e-Zdrowia
dr Lubomira Wengler, radca prawny, kancelaria prawna
dr Marzena Zarzeczna-Baran, Zakład Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej

Międzynarodowy Kongres Polskiego Towarzystwa Badań Układu Nerwowego w Warszawie

13th International Congress of the Polish Neuroscience Society odbył się w dniach 28-31 sierpnia br. w Warszawie. Zgromadził ponad 300 naukowców polskich i zagranicznych zajmujących się różnymi zagadnieniami dotyczącymi genetyki, biologii molekularnej i komórkowej, patobiochemii, patofizjologii, elektrofizjologii i patomechanizmów chorób układu nerwowego. Odbyło się 15 sympozjów i dwa sympozja specjalne, wygłoszono 8 wykładów plenarnych i 5 specjalnych. W sesjach posterowych zaprezentowano 190 plakatów.

W pracach komitetu naukowego uczestniczyli naukowcy z Zakładu Medycyny Laboratoryjnej GUMed: **dr hab. Agnieszka-Jankowska-Kulawy** i **prof. Andrzej Szutowicz**, który zorganizował Sympozjum Specjalne *Early and late neurodegenerative signals*. Wzięli w nim udział: Natalia Nalivaeva (St. Petersburg, Rosja) – wpływ niedotlenienia płodu na rozwój fenotypu wrażliwego na neurodegenerację; Tobias Hartmann (Saarbrücken, Niemcy) – próby kliniczne dot. wpływu diety wysoko tłuszczowej na wczesne stany otępienne; Helle Waagepetersen (Kopenhaga, Dania) – rola glutaminianu i astrocytów w ekscytotoksyczności; Jerzy Łazarewicz (Warszawa) – zaburzenia homeostazy wapnia w mózgu pod wpływem ksenobiotyków środowiskowych; Anthony Turner (Leeds, Wielka Brytania) – patogenezę zaburzeń proteolizy wewnątrzłonowej; Andrzej Szutowicz (Gdańsk) – wczesne i późne sygnały w neurodegeneracji cholinergiczej. Luigi Puglielli (Madison, USA) wygłosił zwią-

Wykładowcy Sympozjum Specjalnego, od lewej: prof. Jerzy Łazarewicz, Tobias Hartmann, Natalia Nalivaeva, Andrzej Szutowicz, Anthony Turner, Helle Waagepetersen

zany z sympozjum wykład specjalny dotyczący zaburzeń dystrybucji acetylo-CoA w retikulum endoplazmatycznym jako czynnika modyfikującym zależne od acetylacji białek procesy cytoprotekcyjne lub apoptotyczne w komórkach neuronalnych. Zdarzenia te były sponsorowane z funduszu DUN Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego i dotacji European Society for Neurochemistry. W sesjach posterowych swoje prace prezentowali koledzy z Zakładu Medycyny Sądowej GUMed (*Rola mikrogleju w zachowaniach samobójczych*) oraz z Uniwersytetu Gdańskiego i Akademii Wychowania Fizycznego (3 doniesienia plakatowe). ■